

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2258/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Městec Králové, T. G. Masaryka 4
Sídlo:	T. G. Masaryka 4, 289 03 Městec Králové
IČ:	00 069 574
Identifikátor:	600 007 642
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Josefem Cardou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovká 11, 150 21 Praha 5
Místa inspekční činnosti:	T. G. Masaryka 4, 289 03 Městec Králové T. G. Masaryka 386, 289 03 Městec Králové
Termín inspekční činnosti:	23. až 29. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a zjištění souladu školních vzdělávacích programů s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla uskutečněna na základě podnětu České školní inspekce v souladu s § 174 odst. 4 školského zákona.

Aktuální stav školy

Príspevková organizace vykonáva činnosť strednej školy (ďalej škola), domova mládeže a školní jídelny. Na odloučeném pracovišti školy (T. G. Masaryka 386) se nacházejí pracoviště praktického vyučování realizovaných oborů vzdělávání.

Škola poskytuje ve školním roce 2011/2012 žákům v denní formě studia střední vzdělání s výučním listem v oborech vzdělání: Cukrář, Zahradník, Kuchař – číšník, Opravářské práce, Stravovací a ubytovací služby a dále střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní i dálkové formě studia v oboru vzdělání Podnikání. Všechny jmenované obory jsou, až na výjimky v jednotlivých dobíhajících ročnících, vyučované podle školních vzdělávacích programů (ŠVP). Tyto dokumenty nejsou zcela v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (RVP).

Nejvyšší povolený počet žáků ve střední škole je 580. K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělává v 10 třídách denního studia celkem 203 žáků a ve 3 třídách dálkového studia 81 žáků. Kapacita školy je tak naplněna pouze na 50 %. Počet žáků denního studia se od minulé inspekce výrazně nezměnil. K významnému nárůstu počtu žáků však došlo v dálkové formě vzdělávání.

Ve škole nestudují žáci s cizí státní příslušností, avšak poměrně vysoké zastoupení v denní formě studia mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (školní rok 2010/2011 – 22,7%).

Personální podmínky jsou, stejně jako při poslední inspekci, na nedostatečné úrovni. Odborná kvalifikovanost pedagogického sboru je nízká a zároveň není u některých pedagogických pracovníků efektivně využita. Vzhledem k vysokému počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, má škola nízký podíl učitelů kvalifikovaných pro práci s těmito žáky.

Materiální podmínky výuky se zlepšily. Byly zřízeny nové učebny a škola byla vybavena novou didaktickou technikou. Stále však chybí odpovídající prostory pro výuku tělesné výchovy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Hlavním cílem školy je vybavit žáky především odbornými kompetencemi v souladu s profilem absolventa tak, aby byli připraveni po ukončení školy vykonávat své budoucí povolání. Většina disponibilních hodin je věnována na posílení odborných předmětů a praktického vyučování. Žáci také mohou navštěvovat specializační kurzy: Kurz studené kuchyně, Barmanský kurz a Kurz dekorativního zpracování ovoce a zeleniny. Nedostatkem ŠVP je absence povinně volitelných předmětů. Žákům též nejsou nabízeny nepovinné předměty.

O vzdělávací nabídce škola informuje veřejnost běžně dostupnými prostředky. Příjímá řízení pro školní rok 2011/2012 proběhlo v souladu s platnými právními předpisy. Ředitel školy dodržel všechna ustanovení školského zákona a příslušné vyhlášky týkající se zveřejnění informací, vydání rozhodnutí a oznámení výsledků přijímacího řízení.

V rámci hospitační činnosti se inspektoři ČŠI zaměřili na výuku cizích jazyků. Sledovaná výuka se omezovala převážně na frontální formu, jen výjimečně byla využita skupinová práce či bylo k žákům přistupováno individuálně. Vyučování bylo především orientováno na procvičování gramatických jevů, ale také na zdokonalení komunikačních schopností žáků. Ačkoliv se žáci do výuky zapojovali povětšinou aktivně, plnili zadávané úkoly a adekvátně reagovali na dotazy pedagogů, k větší motivaci k učení a zapojení do výuky často scházela zpětná vazba v podobě zřetelného hodnocení žákovské práce ze strany

vyučujících. Z didaktických pomůcek byly vhodně využity především učebnice a kopírované cizojazyčné texty, méně již přehrávače s autentickými nahrávkami rodilých mluvčích. Celkově byla zhlédnutá výuka věcně správná, rozvíjela a zároveň respektovala jazykové možnosti a schopnosti žáků.

V hodinách odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů se negativně projevilo, že škola nemá vytvořenou koncepci domácí přípravy žáků. Žáci nebyli na výuku připraveni, v hodinách často chyběly základní pomůcky – učebnice. Všechny navštívené hodiny byly bez výjimky vedeny frontálně. Didaktická technika (výhradně interaktivní tabule) byla využita jen pro jednoduché prezentace. Přestože zhlédnutá výuka byla věcně správná, použité metody (především vyprávění, vysvětlování a řízený rozhovor) se často mýjely motivačním účinkem a to především proto, že nebyly přizpůsobeny aktuálním vědomostem a znalostem žáků.

Podpora a posilování čtenářské gramotnosti se omezuje pouze na zapojení do nové internetové soutěže s názvem „Přečti knihu a vyhraž 50 Kč“. Dále mají žáci možnost si vypůjčovat knihy (beletrii i odbornou literaturu) ve školní knihovně.

Rozvíjení sociální gramotnosti je zredukováno pouze na účast ve dvou celostátních programech: Den proti rakovině a Šance (žáci vybírají finanční prostředky od občanů či mezi sebou a poukazují je na humanitární účely).

Přírodovědné vzdělávání je posíleno realizací environmentálně zaměřených projektů. Ve škole žáci aktivně třídí odpad.

Rozvíjení matematické gramotnosti je věnována pozornost pouze v hodinách matematiky, v ostatních předmětech je podporována pouze okrajově.

Ve škole nepracuje žádný zájmový kroužek. Volnočasové aktivity jsou dostupné pouze žákům, kteří jsou ubytováni v domově mládeže.

Poradenské služby byly v době inspekce zajišťovány výchovnou poradkyní, která je ve své funkci od 1. září 2011. Zároveň též nově vykonává funkci školního metodika prevence. Ani pro jednu z uvedených činností doposud neabsolvovala a ani nezahájila specializační studium. Zúčastnila se pouze několika odborných kurzů. Zpracované plány činnosti výchovné poradkyně a metodika prevence formálně obsahují všechny podstatné okruhy pro úspěšnou činnost v oblasti výchovného poradenství a naplnění úkolů preventisty sociálně-patologických jevů.

Systém poradenských služeb byl v posledních třech letech vystaven neustálým změnám (střídání pedagogů ve funkci výchovného poradce), takže nebyly dlouhodobě vytvářeny podmínky pro jeho stabilizaci a soustavnou identifikaci a podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prakticky bylo zohledňování vzdělávacích potřeb při výuce zaznamenáno pouze u třech žáků, kterým ředitel školy povolil vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů.

Škola také nemá k dispozici u většiny žáků studujících v oborech vzdělání určených hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním (65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby a 41-55-E/01 Opravářské práce) posudky ze školských poradenských zařízení. Tyto žáky však vykazuje jako zdravotně postižené či zdravotně znevýhodněné v příslušných výkonových výkazech (Výkaz o střední škole 2009, 2010).

V případě závažných kázeňských či studijních problémů žáků jsou jejich rodiče zváni do školy k jednání. Zápisy z těchto jednání však pořizovány nejsou, což může být příčinou pozdějších případných nedorozumění v komunikaci mezi zákonnými zástupci a školou.

Žákům s hrozbou studijního neúspěchu jsou nabízeny konzultační hodiny, které však nemají pevně stanovené termíny a o jejichž existenci jsou žáci informováni pouze ústně prostřednictvím svých vyučujících. Žáci o tuto službu projevují jen nízký zájem.

Zajištění bezpečnosti škola naplňuje jen v dílčích oblastech. V průběhu inspekční činnosti nebylo doloženo, že s aktuálně platným školním řádem byli prokazatelně seznámeni

všichni žáci a o jeho vydání a obsahu informování rodiče nezletilých žáků. Současně během inspekce škola zajistila vyvěšení školního řádu na veřejném místě ve škole. Dohled nad žáky je systematicky zajišťován. Žáci dodržovali stanovená pravidla. Počet úrazů v posledních třech letech má setrvalou tendenci (13 – 17 – 17). Nejčastěji se úrazy stávaly při tělesné výchově a odborném výcviku.

Vzdělávací výsledky jsou pouze sumarizovány a nejsou analyzovány tak, aby mohla být přijata účinná opatření pro jejich zlepšení. Nepříznivým trendem v této oblasti je rostoucí počet neprospívajících žáků a počet žáků s kázeňskými opatřeními či pouze uspokojivým či dokonce s neuspokojivým chováním. Příčinou tohoto stavu je absence koncepce, která by z analyzovaných dat (tj. vzdělávacích výsledků) vyvozovala závěry a navrhovala účinné postupy pro zlepšení výsledků vzdělávání školy.

Výsledky závěrečných zkoušek posledních tří školních let však paradoxně ukazují, že jen zanedbatelné množství žáků u závěrečné zkoušky neuspěje. Neúspěšnost při realizaci loňské státní maturitní zkoušky činila 25%.

Absolventi maturitního oboru odcházejí většinou do praxe. Přibližně jedna třetina absolventů středního vzdělávání se závěrečnou zkouškou pokračuje dále v nástavbovém studiu ve škole. Škola prezentuje, že přibližně 10% jejich absolventů nenalezlo do roka po ukončení vzdělávání zaměstnání.

Škola spolupracuje s klíčovými partnery: Městský úřad Městec Králové, Krajský úřad Středočeského kraje, Pedagogicko-psychologická poradna Nymburk, Základní škola Městec Králové, školská rada, úřad práce. Úspěšně též spolupracuje s firmami, které škole pomáhají zajišťovat odborný výcvik žáků. Zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek. Informace o prospěchu a chování mohou získat také při osobních návštěvách školy či na pravidelných třídních schůzkách nebo telefonicky. Škole se nedaří motivovat žáky k udržení činnosti žákovské samosprávy, která od června 2010 ve škole nepracuje. Zahraniční partnerství škola nemá.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy je ve své funkci od roku 2006. Pro výkon činnosti splňuje veškeré zákonné podmínky. V organizačním řádu školy věcně správně stanovil kompetence nejen všech řídicích, ale i ostatních pedagogických i nepedagogických pracovníků. Managementu se podařilo pouze částečně naplnit cíle stanovené v koncepčním plánu pro období 2006 – 2010. Pro výuku bylo vybudováno několik nových učeben. Škola byla dovybavena moderní didaktickou technikou (interaktivní tabule, nové PC, dataprojektory s plátnem, DVD a 3 televizory). Dále byla vyměněna střešní krytina na části střechy v hlavní školní budově a částečně byl omítnut její vnější plášť. Pro havarijní stav bylo také vyměněno teplovodní potrubí sloužící areálu dílen. Managementu se však již nedaří realizovat zpracovaný projekt nové tělocvičny. Tělesná výchova je tak v zimním období vyučována v nevyhovujícím objektu místní sokolovny.

Rizika byla zjištěna v kontrolní činnosti. Hospitační činnost je na minimální úrovni a nejsou z ní vyvozovány doložitelné závěry.

Vzdělávací nabídka právnické osoby neodpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Po dobu delší jak tři roky nejsou realizovány následující obory vzdělávání: 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské denní práce, denní forma vzdělávání; 65-41-L/01 Gastronomie, denní forma vzdělávání; 41-52-E/01 Zahradnické práce, denní forma vzdělávání; 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, denní forma vzdělávání a 41-41-M/01 Agropodnikání, denní forma vzdělávání. Podnět k jejich výmazu ze školského rejstříku dosud podán nebyl.

Personální podmínky jsou z hlediska kvalifikovanosti pedagogického sboru, podobně jako v roce 2008, stále neuspokojivé. Rizikem je skutečnost, že pouze šest pedagogů z patnácti je plně odborně kvalifikováno pro předměty, kterým vyučují. Ostatní vyučující nesplňují kvalifikaci z hlediska odbornosti nebo pedagogické způsobilosti. Významným rizikem je také to, že někteří pedagogové vyučují bez požadované kvalifikace i ve vzdělávacích oborech určených hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním. Z celkového počtu osmi učitelů praktického vyučování je pro svou práci plně kvalifikována pouze polovina. V současnosti si magisterským studiem doplňují úplnou kvalifikaci čtyři pedagogičtí pracovníci. Dva pedagogové studují bakalářské studium.

Inspekční činností bylo zjištěno, že žáci nástavbového studia jsou namísto řádné výuky pověřováni tzv. žákovskou službou, kdy střeží hlavní vchod do budovy. Dle vyjádření ředitele školy je tak zamezeno krádežím a jiné trestné činnosti, kterou zde před zavedením této „služby“ páchaly zejména cizí osoby. Tato skutečnost je však v rozporu se základními zásadami a cíli školského zákona a jsou tak omezena práva žáků na vzdělávání. Tato skutečnost se stala podnětem k další inspekční činnosti.

Vyučovací povinnost, podle nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko – psychologické činnosti pedagogických pracovníků č. 75/2005 Sb. ve smyslu změn provedených nařízením vlády č. 273/2009 Sb., je pro ředitele školy stanovena na 4 hodiny týdně s tímto počtem tříd a pro zástupce ředitele školy na 10 hodin týdně přímé vyučovací povinnosti. Ve školním roce 2010/2011 však ředitel školy vyučoval pouze 2 hodiny týdně a zástupkyně ředitele pro teoretické vyučování pouze 6 hodin týdně. V září školního roku 2011/2012, při stejné přímé vyučovací povinnosti jako ve školním roce 2010/2011, vyučovala zástupkyně ředitele pro teorii jen dvě hodiny týdně. V průběhu inspekční činnosti byl tento nedostatek vedením školy ihned odstraněn.

Školní řád, v rozporu s § 30 školského zákona, neobsahoval pasáže pojednávající o provozu a vnitřním režimu školy a o podmínkách zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Součástí školního řádu byla pouze neúplná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání. Ta neobsahovala např. zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení, podrobnosti o komisionálních zkouškách, průběh a způsob hodnocení podle individuálního vzdělávacího plánu, průběh a způsob hodnocení vzdělávání v nástavbovém studiu pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou a také průběh a způsob hodnocení v dálkové formě vzdělávání. V průběhu inspekce byly tyto nedostatky v textu odstraněny, avšak novelizovaný školní řád nemohl být projednán na pedagogické radě a schválen školskou radou.

Školní vzdělávací programy, podle kterých škola vyučuje, nejsou v souladu s příslušnými RVP v následujících kapitolách: Identifikační údaje a Charakteristika ŠVP, kde chybějí či jsou neúplně vypracované části pojednávající o organizaci teoretické i praktické výuky, realizaci klíčových kompetencí a průřezových témat. V některých ŠVP velmi často chybí popis dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy. Nedostatečně byla rozpracována práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a práce se žáky nadanými. V učebních plánech chybějí nejčastěji poznámky upřesňující učební plán, závaznost vyučovacích předmětů a rozvržení týdnů ve školním roce. V některých ŠVP schází srovnávací tabulka, která má za úkol porovnání učebního plánu s příslušným RVP. Učební osnovy, až na detaily, jsou u všech ŠVP vypracovány důkladně.

Závěry, celkové hodnocení školy

- a) *Právnícká osoba Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Městec Králové, T. G. Masaryka 4, nevykonává činnost v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. V oborech vzdělání: 69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce, denní forma vzdělávání; 65-41-L/01 Gastronomie, denní forma vzdělávání; 41-52-E/01 Zahradnické práce, denní forma vzdělávání; 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, denní forma vzdělávání a 41-41-M/01 Agropodnikání, denní forma vzdělávání; nejsou vzdělávání déle jak tři roky žádní žáci.*
- b) *Řízení školy je v oblasti plánování průměrné, v oblasti kontrolní byla zjištěna rizika.*
- c) *V oblasti rozvoje personálních podmínek stále přetrvávají rizika.*
- d) *Školní vzdělávací programy nejsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.*
- e) *Úroveň ve výuce cizích jazyků je na standardní úrovni a její jednotlivá posuzovaná hlediska jsou porovnatelná s nároky kladenými na žáky ve středních školách obdobného zaměření.*
- f) *Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů vykazovala řadu nedostatků, avšak celkově je hodnocena jako průměrná.*
- g) *Organizace vzdělávání odpovídá legislativním požadavkům. Negativem je absence volitelných a nepovinných předmětů v učebních plánech jednotlivých oborů vzdělání.*
- h) *Škola omezila základní právo žáků účastnit se řádné výuky tím, že je pověřovala tzv. žákovskou službou vykonávající práci nesouvisející s výukou.*
- i) *Výchovné poradenství je díky častým změnám v personálním obsazení nestabilní. Podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s riziky studijního neúspěchu je nesystémová.*
- j) *Ve škole jsou dodržována stanovená bezpečnostní pravidla.*
- k) *Z výsledků vzdělávání nejsou vyvozována systematická opatření ke zlepšování výsledků vzdělávání školy.*
- l) *Prostředky ze státního rozpočtu škola nečerpala účelně a efektivně, neboť většina žáků oborů vzdělávání určených hlavně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v době inspekční činnosti neměla posudky ze školských poradenských zařízení. Ředitel školy a zástupkyně ředitele školy pro teoretickou výuku vyučovali ve školním roce 2010/2011 nižší počet vyučovacích hodin než stanovuje platná norma.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje podání písemné zprávy o přijetí opatření k odstranění nedostatků v bodech b), c), d), f), g) i), k), l). Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Ing. Denisa Hadravová, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. listopadu 2011, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků v bodech a), h). Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Příloha č. 1 inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Ing. Denisa Hadravová, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo, jíž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 11. listopadu 2011

(razítko)

Ing. Denisa Hadravová, školní inspektorka

Denisa Hadravová, v. r.

Ing. Jan Kejklíček, školní inspektor

Jan Kejklíček, v. r.

Bc. Marcela Jüstelová, kontrolní pracovnice

Marcela Jüstelová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Městci Králové dne 14. listopadu 2011

(razítko)

Ing. Josef Carda, ředitel školy

Josef Carda, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly podány.